

Šikovné
Ruce

HRAVÉ MOZAIKOVÁNÍ

Kateřina Konířová

GRADA®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

HRAVÉ MOZAIKOVÁNÍ

Kateřina Konířová

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou 7204. publikaci

Fotografie v knize a na obálce: Antonín Koníř
Texty: Kateřina Konířová
Sazba a grafická úprava: Mg.A Kateřina Krédlová
Odpovědná redaktorka: Ing. Jana Minářová

Počet stran 64
První vydání, Praha 2019
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.
© Grada Publishing, a.s., 2019
Cover Design © Kateřina Krédlová, 2019

Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorkou ověřeny, přesto za ně nelze převzít zodpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody.

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-271-2776-4 (ePub)

ISBN 978-80-271-2775-7 (pdf)

ISBN 978-80-247-5849-7 (print)

Obsah

Úvod	4
1. Nářadí, pomůcky a pracovní postupy	7
1.1 Řezání a štípání skla	7
1.2 Lepení a lepidla	8
1.3 Spárování	9
2. Papírová mozaika	11
2.1 Bambusový talíř zdobený mozaikou z papíru	11
2.2 Dárková sada zdobená papírovou mozaikou	17
3. Mozaika z vaječných skořápek	21
3.1 Kapesní zrcátko zdobené mozaikou z vaječných skořápek	21
4. Mozaika z břidlice	29
4.1 Odkládací stůl zdobený mozaikou z břidlice	29
5. Plastová mozaika z CD	35
5.1 Jak se peče mozaika	35
6. Pečená mozaika	43
6.1 Krabička zdobená pečenou mozaikou	43
7. Miska z teakového dřeva zdobená mozaikou	49
8. Mozaikové pítko pro ptáky	55
9. Podnos s mozaikou z dřevěných koleček	61

Úvod

Co vás napadne, když se řekne mozaika? Rej barevných kousků skla nebo keramiky, které tvoří obraz. Mozaika však může být vytvořena i z mnoha dalších materiálů jako je například dřevo, papír, plast, kov nebo kamínky, ale může být tvořena i kombinací různých materiálů. Princip však zůstává vždy stejný, mozaika je celek poskládaný z menších částí.

Mozaika je známá již několik tisíc let, je to umělecké řemeslo, které si našlo své uplatnění napříč kulturami i tisíciletími. Výroba mozaiky vyžaduje trpělivost a preciznost, výsledek však stojí za to, protože každá mozaika je originálním nepřehlédnutelným dílem, které přitahuje lidské oko jako magnet.

Všestrannost mozaiky je další její vlastností, kterou nelze opominout. Mozaikou můžete zdobit malé, ale i velké plochy, může být použita jak v interiéru, tak v exteriéru, může zdobit předměty rozličných tvarů a materiálů.

Staré nebo nevyužité předměty získají díky mozaice nové uplatnění, mozaika jim dokáže vdechnout atraktivnost a originální vzhled.

Jak už název knihy „Hravé mozaikování“ napovídá, budeme si hrát, a to především s různými materiály jak tradičními, tak i netradičními. Když k tomu přidáte trochu vlastní fantazie, něco představivosti a špetku inspirace, vytvoříte nepochybně jedinečná mozaiková díla.

Inspiraci hledejte všude, dívejte se kolem sebe. Třeba takové panorama města se shluky domů a zeleně nebo ko-

runa stromu, zejména na podzim, když je plná barevných listů. A co pohled na podzimní les s různě barevnými menšími či většími plochami zbarvených listnatých stromů mezi zelenými jehličnany, šňůry barevných aut na dálnici, skupina barevně oblečených turistů postávajících na dlažbě náměstí, chodník plný barevných deštníků, květiny na záhoně, vlnky na vodě, ve kterých se zrcadlí slunce nebo břeh.

Je to samozřejmě jen malý výčet, taková malá nápověda. Prostě se dívejte a vnímejte barvy a tvary, také můžete občas přimhouřit oči. Pak nepochybně přijdou ty správné nápady. Jakmile jednou propadnete mozaikovému „šílenství“, už vás nepustí. Barevné mozaikové představy se vám budou honit hlavou jako obrázky v kaleidoskopu.

Jednotlivé kapitoly obsahují popis techniky a názorné fotografie. Mozaikové motivy použité v projektech berte pouze jako příklad nebo inspirační ukázkou. Nemusíte se jich striktně držet, mozaika vám dovolí experimentovat s vlastními nápady. Postupy popsané v knížce jsou vodítkem pro vaši vlastní tvorbu a pomohou vám zorientovat se v materiálech, pomůckách a technikách.

Hrát si = relaxovat, a to je v dnešní uspěchané době ten nejlepší lék proti stresu, který potřebujeme všichni, a navíc ho můžeme užívat v neomezeném množství. Takže, aby se ty předchozí věty nestaly jenom frází na papíře, pusťte se do tvoření.

Přeji vám mnoho zábavy a úspěchu při hravém mozaikování.

Kateřina Konířová

1. Nářadí, pomůcky a pracovní postupy

1.1 Řezání a štípání skla

Štípání (stříhání) skla mozaikářskými kleštěmi s kolečky zvládne každý. Je to podobné jako při stříhání nůžkami, jen místo papíru „stříháte“ sklo. Kleště zvládnou uštípnout i tenčí porcelán (obr. 1 a 2).

Mozaikářskými kleštěmi s rovnými čelistmi můžete upravovat sklo, keramiku, porcelán, břidlici apod. Odštípujte postupně menší kousky materiálu, dokud nedosáhnete požadovaného tvaru. Případné ostré hrany zabruste brusným papírem nebo pilníkem (obr. 3).

Při práci s kleštěmi vždy používejte ochranné brýle a rukavice!

1.2 Lepení a lepidla

Lepení je velmi důležitým procesem při výrobě mozaiky. Doporučení týkající se konkrétního výběru lepidla najdete u jednotlivých projektů.

Jednosložkové polyvinylacetátové disperzní lepidlo známé jako PVA lepidlo – na papír, dřevo, kůži, korek a další, hodí se i pro práci s dětmi.

Lepidlo na mozaiku v lahvičce s násadkou – spolehlivé lepidlo především pro lepení mozaiky, díky násadce je možné přesné nanesení lepidla, po zaschnutí je transparentní.

Univerzální montážní lepidlo v kartuši – pro lepení celé škály stavebních materiálů, jako je nerez, ocel, hliník, různé slitiny, PVC, sklo, zrcadlo, beton, přírodní kámen, sádra, smalt, keramika a další. Nanáší se pomocí vytlačovací pistole. Odolává povětrnostním podmínkám, takže ho lze využít i pro mozaiky určené do exteriéru.

Lepidlo a lak na ubrouskovou techniku (decoupage) v jednom – slouží jako lepidlo na papír, dřevo, lepenku, terakotu a další, ale zároveň také jako transparentní lak.

Při lepení mozaiky vždy dodržujte následující zásady:

1. Povrch pro lepení mozaiky musí být čistý a suchý
2. Volba správného lepidla je zárukou úspěšného dokončení projektu
3. Lepidlo je vždy potřeba nechat dobře zaschnout, teprve pak je možné provádět další práce na mozaice.

1.3 Spárování

Spárovací hmota dotváří a zpevňuje celou mozaiku. Při spárování použijte gumové rukavice.

Postup:

1. Spárovací hmotu rozdělte ve vodě v misce na sádku podle návodu výrobce. Směs míchejte gumovou stěrkou, dokud neznikne kašovitá hmota.
2. Spárovací hmotu nanášejte na mozaiku pomocí stěrky. Postupně vyplňte všechny spáry, přebytečnou hmotu odstraňte.
3. Spárovací hmotu nechte zavadnout. U drobnějších předmětů stačí pár minut, u větších počkejte, až uvidíte, že v krajích hmota zasychá, což se projevuje zesvětlením. Potom houbičkou namočenou do čisté vody a opravdu dobře vyždímanou odstraňte zbytky přebytečné hmoty z mozaiky. Pokud je spárovací hmota málo zaschlá nebo houbička moc namočená dochází k vymývání spárovací hmoty ze spár, což není žádoucí.
4. Po úplném zaschnutí spár mozaiku pomocí houbičky dočistěte a vyleštěte měkkým hadříkem.

Ochranné pomůcky:

Ochranné brýle, rukavice gumové i pracovní, případně respirátor. Ochranné pomůcky nikdy nepodceňujte. (S dalšími pomůckami a postupy se seznámíte v jednotlivých kapitolách).

2. Papírová mozaika

Papírová mozaika je velmi kreativní, a přitom finančně nenáročná technika. Můžete ji vytvořit z jednobarevných papírů, z papírů s potiskem, ale třeba i z listu časopisu, kalendáře apod. Dále můžete použít papír rýžový nebo papír na decoupage či scrapbooking (viz poznámka).

Papíry přibližně stejné gramáže můžete mezi sebou kombinovat dle libosti a vkusu.

Poznámka:

Technikou **decoupage** neboli ubrouskové techniky se vystříhané motivy z ubrousků nebo speciálních papírů přilepí na zvolený předmět a nakonec zalakují.

Scrapbooking je technika, kterou se tvoří alba, přáníčka, deníčky a jiné drobné dárky především pomocí různých papírů.

2.1 Bambusový talíř zdobený mozaikou z papíru

Materiál:

- Papír s potiskem
- Karton o síle 1–1,5 mm
- Bambusový talíř
- Lepidlo a lak na ubrouskovou techniku
- Spárovací hmota

Nářadí a pomůcky:

- Řezák
- Štětce
- Kelímky
- Nůžky
- Miska gumová na sádro
- Stěrka gumová
- Houbička
- Měkké hadříky
- Řezací podložka
- Gumové rukavice

Postup:

Než se pustíte do práce, vyberte si vhodný papír, který by měl kromě estetického požadavku splňovat ještě jednu další podmínku. Jeho plocha by měla být alespoň o třetinu větší, než je plocha talíře, protože při vysazování mozaiky dojde k prostřihům.

Pokud je papír s potiskem malý, můžete ho doplnit například jednobarevným papírem podobné gramáže, který se bude k potisku hodit (obr. 1 a 2).

